

APEL OPZZ

z dnia 18 kwietnia 2024 roku

z okazji Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy

Od ponad 20 lat, corocznie 28 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy, proklamowany przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) w 2003 r. i ustanowiony, także w Polsce, Uchwałą Sejmu RP 9 lipca 2003 r. Równoległe, związkowe obchody tego Dnia są koordynowane przez Międzynarodową Konfederację Związków Zawodowych (ITUC) pod nazwą: Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

Organizacje związkowe zrzeszone w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych od lat pamiętają o koleżankach i kolegach, którzy zginęli pracując w złych warunkach pracy. Związki zawodowe podejmują różne inicjatywy: organizują seminaria, konferencje, wystawy, kampanie informacyjne i edukacyjne, spotkania ze specjalistami bhp, naukowcami i praktykami, zapalają pamiętkowe znicze.

„Bezpieczeństwo pracy a zmiany klimatyczne” – to temat przewodni tegorocznych obchodów Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy

28 kwietnia 2024 r. w sposób szczególny akcentujemy wpływ zmian klimatycznych na zdrowie człowieka w środowisku pracy i jego bezpieczeństwo. Hasło to jest promowane zarówno przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP): **„Zapewnienie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy w zmieniającym się klimacie”**, jak i Międzynarodową Konfederację Związków Zawodowych (ITUC): **„Zmiany klimatyczne stwarzają niebezpieczne warunki dla pracowników”**.

Wpływ klimatu na świat pracy jest niekwestionowany.

W miarę nasilania się zmian klimatycznych pracownicy na całym świecie są narażeni na liczne zagrożenia, jak np.: nadmierne ciepło, promieniowanie ultrafioletowe, ekstremalne zjawiska pogodowe, zanieczyszczenie powietrza, choroby przenoszone przez wektory i agrochemikalia. Zmiany klimatyczne często prowadzą do pogorszenia warunków pracy i zwiększonego ryzyka urazów zawodowych, chorób, a nawet śmierci pracowników.

Jako OPZZ przypominamy także, że zapobieganie negatywnym zmianom środowiska naturalnego, to jeden z celów transformacji, z którym trudno się nie zgodzić. Podkreślamy jednak, że zmiany muszą być prowadzone w sposób zrównoważony, a transformacja musi być sprawiedliwa w wymiarze kosztów społecznych i ekonomicznych.

Związki zawodowe powinny być katalizatorem działań
wzmocniających bezpieczne warunki pracy w kontekście zmian klimatycznych!

**Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uważa, że
reakcją na zmiany klimatyczne w kontekście bezpieczeństwa pracy powinno być:**

- podejmowanie w dialogu społecznym przedsięwzięć na rzecz **włączania kwestii bhp związanych ze zmianami klimatu do szerokiego obszaru działań obejmujących zdrowie publiczne, środowisko i klimat** w celu ochrony zdrowia pracowników;
- opracowanie i wdrożenie rozwiązań prawnych na rzecz zapobiegania narażeniu pracowników na ekstremalne temperatury w miejscu pracy, w tym rozważenie **ustanowienia w polskim prawie maksymalnych temperatur w miejscu pracy**, zgodnie z postulatami OPZZ;

- wzmocnienie praktycznego **znaczenia oceny ryzyka zawodowego** i egzekwowanie wymagań wobec pracodawców do jego przeprowadzania, w związku ze skutkami zmian klimatycznych w miejscu pracy wraz z przyjęciem środków profilaktycznych (np. aklimatyzacji, nawodnienia, wentylacji, przerw, informacji i szkoleń, środków ochrony indywidualnej i sprzętu bezpieczeństwa oraz innych środków kontroli);
- **zwiększenie roli służb medycyny pracy** w regularnym nadzorze medycznym zdrowia pracowników, w celu zapobiegania i wczesnego rozpoznawania chorób związanych z wysoką temperaturą, promieniowaniem słonecznym UV, zanieczyszczeniem powietrza, chorobami przenoszonymi przez wektory i agrochemikaliami;
- opracowanie dodatkowych **programów szkoleniowych** dla pracowników i pracodawców w zakresie skutecznych strategii radzenia sobie z nadmiernym ciepłem w miejscu pracy oraz przygotowania się do reagowania na zagrożenia związane z klimatem;
- realizowanie **kampanii społecznych** akcentujących znaczenie zdrowia i bezpieczeństwa w pracy podczas ekstremalnych upałów i zjawisk pogodowych oraz domaganie się lepszych miejsc i warunków pracy dla pracowników w czasie kryzysu klimatycznego;
- **promowanie dobrych praktyk** wdrażających kampanie społeczne - krajowe i międzynarodowe np. na wzór kampanii w branży budowlanej pod hasłem "Podgrzewaj prawa pracowników, nie planetę".

***Mniej zgonów w pracy, więcej poszkodowanych w wypadkach
– wizja "Zero zgonów w pracy" realna?***

28 kwietnia corocznie przypominamy o liczbie poszkodowanych pracowników, jak i zgonów w miejscu pracy na skutek złych warunków pracy.

Wg Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2023 r. liczba poszkodowanych pracowników w wypadkach przy pracy oraz wskaźnik wypadkowości wzrosły, w porównaniu z rokiem 2022: wskaźnik wypadkowości (liczba poszkodowanych na 1000 pracujących) wzrósł z 4,66 do 4,90, a liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy sięgnęła 68 663 osób (o 3,1 proc. więcej niż w 2022 r.). Spadła natomiast liczba poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych - do 168 osób oraz ciężkich - do 322 osób (odpowiednio spadek w skali roku o 6,7 proc. i o 11,8 proc.).

Wobec smutnych statystyk wciąż aktualne pozostaje hasło kampanii Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych **"Zero zgonów w pracy"**, wzywającej do podejmowania działań na rzecz eliminacji wypadkowości w pracy, a nawet dążenia do osiągnięcia zerowej liczby ofiar śmiertelnych w pracy. W tym względzie OPZZ przypomina o znaczeniu rzetelności i skuteczności sprawozdawczości stanu warunków pracy – zwłaszcza włączenia do statystyk publicznych danych o warunkach pracy w mikroprzedsiębiorstwach, których obecne statystyki nie ujmują.

W obliczu nowych wyzwań i zagrożeń zawodowych, jako związki zawodowe odpowiedzialne za nadzór nad warunkami pracy - nie możemy pozostawać obojętni. Od naszej aktywności w dużym stopniu zależą losy przyszłych pokoleń pracowników i standardy pracy, w jakich będą pracować.

**Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
apeluje do ogólnokrajowych i zakładowych organizacji członkowskich OPZZ
o godne i uroczyste uczczenie
Międzynarodowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych**

Ogólnopolskie Porozumienie Związków
Zawodowych